

מסורת הש"ס

(א) וְלַעֲלֵל ק. וְשִׁנָּה, (ב) נְסֻכָּה לוֹ: וְשִׁנָּה, (ג) וְפִי הַדָּד שֶׁל בַּהֲמָה עוֹרָךְ, (ד) פִּסְקִים עַד: כְּרִיתוֹת כֵּב, (ה) וְנִדָּה כִּד: (ו) וְעִירֻצִין מו: (ז) וְהַשְׁמַת מוֹסִי עִזִּי מִמֶּנָּה לְעֵיל זָא. ד"ה אִמֵּר רַבָּא וְכֵן בְּחוּסִי פִּסְקִים ל. ד"ה אִמֵּר, (ח) וְנִעֲנֵעַ מוֹסִי בִּימ נִד. ד"ה מִכְלָל מוֹסִי מִדָּה נִג. ד"ה שִׁפְךָ,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מכלל וכו' ממירין אותו בשניער בסוף ומשום: (ב) ד"ה וממלו וכו' אלא שבסוף חזרה ופלטת:

מוסף רש"י

ותו לא מירי. אין לדון אחר דבר זה (טובח זר):
אין להשיב על כך (יבמות שו וקדושין כא) מו לכת לאששו מירי (ערובין קג):
אין להקשות על דבר זה (ע"ז כג טז). לכת לשטיו מירי (סנהדרין טב). אין להקיש בדבר זה (שם טז):

רבינו גרשום

מכלל דר' יהודה סבר אפי' ניער מתחילה כו'. כלומר מואמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא מכלל דר' יהודה מחמיר טפי ואפי' ניער כו' מכלל דרבנן סברי (א) אפי' ניער בסוף דפלט ואפי' כסה בסוף ולא ניער בתחלה דבלע ואפילו כיסה בסוף ולא כיסה בתחלה מותר כיון דלבסוף נסחט ממנו האיסור קסברי אפשר לסוחטו מותר: ורבי יהודה לטעמי' מן במינו לא בטיל. כלומר לפי החתיכה עצמה נעשית נבלה ואוסרת כל החתיכות כולן לא יתא אסור עד שיתן טעם בחתיכות כולן: האי מאי אי אמרת בשלמא רבנן דהכא במין ומינו הכחל קורעו ומוציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו (ז)הכל קורעו ומוציא את דמו ילא קרעו אינו עובר עליו: **גמ'** אמר

ופרכין מכלל דר' יהודה סבר כי ניער כו'.

רואה אני דברי ר' יהודה בשלא ניער בתחלה אבל איני רואה את מה שהוא אוסר אף בשניער מכלל דליהו אף בשניער אסר מדלא קמני אמר רבי לא אמר ר' יהודה אלא בשלא ניער: הא לא נלעה. חתיכה

ראשונה יותר מן האחרונה ובטיפה הוצת אין שיעור לאסור את כולן: **שמא לא ניער תחלה יפה.** וצלעה ואח"כ פלטה כשניער בסוף ובהא גזירה לא סבר לה רבי כוותיה אבל דלאפשר לסוחטו אסור ובמין צמינו לא בטיל סבר לה כוותיה: **אמר מר ודברי חכמים.** הממירין את הכל נראין לרבי כשניער אבל בשלא ניער לא נראה לו מכלל דהס ממירין אף בשלא ניער: **ומאי ניער.** דקאמר רבי: **אילימא ניער כסוף ולא צחללה.** דאע"ג דקבלה את הטעם קאמר רבי דרואה הוא את דברי הממירין הואיל וניער כסוף וחזר ונסחט דקסבר אפשר לסוחטו מותר האמרת נראין דברי ר' יהודה דזה: **ניער מסחלה ועד סוף.** ראה את דברי הממירין בזה דכיון דפשט מתחלה הטעם ככולה קדרה ואין זה כדי לאסור את כולה מותר ולא ראה דברי ר' יהודה המושש שמא לא ניער יפה יפה: **מכלל דרבנן סברי כו'.**

מדקאמר רואה אני את דבריהם כשניער בתחלה ואין אני רואה את דבריהם מה שהתירו בשלא ניער מתחלה והן ממירין אותו (ב) בניער שבסוף ומשום סחיטה מכלל דקסברי אפשר לסוחטו מותר: **וממאי דבאפשר לסוחטו פליגי.** והאי עד שמתן דקאמרי רבנן אטיפה קאי ושרי אף החתיכה דילמא חתיכה קמייתא ודאי אסירא ואסיפא דמילתיה דרבי יהודה דאסר

את השאר אפילו הן אלף מפני שהן טעם ככולן דמין צמינו נמי צטיל ורבי הכי קאמר רואה אני את דברי רבי יהודה לאסור אף בשאר החתיכות בשלא ניער בתחלה וקבלה טעם האיסור ונעשת איסור אלא (ו) בסוף וחזרה ופלטה באחרות ומין צמינו לא צטיל ואין אני רואה דבריו כשניער בתחלה דהא לא נעשת איסור ולשמא לא ניער יפה לא חיישין ורואה אני את דברי הממירין כשניער בתחלה כדפרישית דלא נעשת איסור ולשמא לא ניער לא חיישין ואין אני רואה היתר אפילו באחרות בשלא ניער בתחלה אלא בסוף דנעשת איסור מתחלה ואוסרת בסוף את חזרותיה במשהו דמין צמינו לא צטיל: **האי מאי אי אמרת בשלמא צמין צמינו.** כולם מודים דלא צטיל וצחתיכה קמייתא שרו רבנן

משום דאפשר לסוחטו מותר ועד שמתן דקמני אטיפה קאי: **היינו.** דשייך למימר נראין דברי חכמים הממירין כשניער בתחלה דלא נלעה: **אלא אי אמרת אפשר לסוחטו לרבנן נמי אסור.** והאי דקשרו רבנן צין שניער בתחלה וצין שלא ניער בתחלה אשארא הוא דקשרו ומשום דמין צמינו צטל ועד שמתן דקמני אחתיכה קאי היכי מני רבי למיתני נראין דברי חכמים כשניער והא רבנן נמי אסרי לה לחתיכה דלית להו גזירה שמא לא ניער יפה יפה ורבי מדתלי טעמא דהיתרא כשניער מכלל דשרי אף בקמייתא משום דלא צלעה ואין נראין לו זה לא דברי רבי יהודה האוסר ככולן ולא דברי חכמים הממירין באחרות ואוסרין מיהא בראשונה ואם צא רבי להשמיענו דמין צמינו לא צטיל ועוד דלא חיישין לשמא לא ניער יפה הכי איצעי ליה למיתני נראין דברי רבי יהודה שאוסר ככולן בשלא ניער בתחלה אלא ניער בסוף דכיון שקבלה הטעם ונאסרה אוסרת חזרותיה ככל שהוא דמין צמינו לא צטיל ואין נראין דבריו כשניער דליהו חושש לשמא לא ניער יפה ואוסרת כולן דכיון דניער לא חיישין להכי ואף הראשונה מותרת ומדקאמר נראין דברי חכמים מכלל דרבנן בקמייתא נמי שרו ועד שמתן אטיפה קאי וקסברי אפשר לסוחטו מותר ולא נעשית החתיכה נבלה: **ופו לא מירי.** אין

לשנות את הסוגיא. והשתא דקס ליה רבי צשיטתיה דר' יהודה דאפשר לסוחטו אסור ורצ ורבי יוחנן ורבי חנינא נמי כוותיה סברי [קס]. אע"ג דאיפליגו עלייהו שמואל ור"ל [שס] הא אמרינן שמואל באיסורי במקום רב ליתא(א) וכן לגבי רבי יוחנן ליתא(ב) ועבדינן (ב) כרבי יהודה צין צטיפת חלצ שופל על החתיכה ולא ניער ויש זה כדי ליתן טעם באותה חתיכה וצין בחלצ הדבוק צחתיכת בשר ויש צו ליתן טעם זה ואפילו אין צו כזית דהוי חצי שיעור אסור מן התורה והחתיכה עצמה נעשית נבלה ואין מועילין שאר החתיכות לצטלה כדולן נאסרות ואפילו הן אלף דבהא נמי קיימא לן כרבי יהודה דמין צמינו לא צטיל דהא קס ליה רבי צשיטתיה ורצ ושמואל נמי צשיטתיה קיימי דרצ ושמואל דאמרי תרומיהו [ע"ז עג:] כל איסורין צבתורה צמינו צמשהו ותינא כותייהו צמסכת עבודה זרה (שס) ואע"ג דאיפלוג עלייהו רבי יוחנן ור"ל התם ותינא נמי כוותיהו צמעטין לאצוי ורבא צבתראי הוו דקמו כרצ ושמואל דאיתמר חלל לגו חמרל כו' צמסכת עבודה זרה (דף סו.) ובפסחים (דף ל.) נמי פסק רבא הלכתא כרצ דמין צמינו צמשהו דאמר רבא הלכתא חמץ צומנו צין צמינו צין שלא צמינו צמשהו ומפרשין טעמא צמינו צמשהו רצ לטעמיה דאמר כל איסורין צבתורה צמינו צמשהו ובשלא צמינו גזר רצ צחמץ אטו מינו משום דלא צדילי אינשי מיניה ואטו לולוזלי ציה שמע מינה צתרוייהו הלכה כר' יהודה צין באפשר לסוחטו אסור וכולה נעשית נבלה צין צמין צמינו לא צטיל אבל אם יש צרוטצ לצדו יותר מששים ככל החתיכה שקבלה את הטעם הרוטצ מצטלה ומשלילה וכולן מותרות דבהא אפי' רבי יהודה מודי דכל מין ומינו ודבר אחר סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רצה עליו ומצטלו. ואית ספרים דמתניא צהו איפכא אמר רבי נראין דברי רבי יהודה כשניער וכסה כו' ולא אפשר לאוקמא דא"כ כולוהו מודו בקמייתא דאסירא דכיון דמוקי פלוגתיהו נמי בשלא ניער כלל א"כ על כרחן לרבנן נמי קמייתא אסורה דהא צלע ולא פלט ואין כאן מחלוקת אלא באחרונות ולא איירי באפשר לסוחטו מירי הילכך לא גרסין לה: **בתרני' לא קרעו אינו עובר.** על אכילתו ללקות ולא על צשולו דלאו חלצ מקרי. ובגמרא [ע"ז] מפרש אי איכא מיהא איסורא דרבנן או לא: **הלצ קורעו ומוליא אם דמו לא קרעו אינו עובר עליו.** להיות כצרת ובצמ' כריתות (דף כג.) מוקים לה כלצ עוף שאין דצמו כזית אבל צבהמה חייצ כרת אם לא קרעו לאחר צשולו אבל צשרו אינו נאסר שהלצ חלק הוא ואינו צולע והכי נמי אמרינן בפסחים (דף עד:) שאני לצ דשעי: **גמ'** אמר

כל הבשר פרק שמיני חולין

קמ.

נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעיא ליה. תימה לימא דכ"ע מין צמינו לא צטיל וה"ק נראין דברי ר' יהודה לחכמים בשלא ניער בתחלה אלא בסוף שחכמים לא נחלקו עליו אלא כשניער מתחלה ועד סוף דכי האי גוונא משני לעיל צפרק קמא (דף יב.) גצי אצדו לו גדייו ותרנגוליו

ובצפרק המוכר את הספינה (צ"צ דף עט.) גצי צור ושוצך ובצמה דוכמין ויש לומר דלא קאמר אלא היכא דלא אפשר ליה למימר צענין אחר(ב): **הל"ב** קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר ע"ז.ו. פירש צקונטרס צמס' כריתות (דף כג.) מוקי לה כלצ עוף דאין צדמו כזית אבל צבהמה חייצ כרת אם לא קרעו לאחר צשולו ואי אפשר לומר כן דצדהיא אמרינן צהקומץ רצה (מנחות דף כא.) דדס צצשלו אינו עוצר עליו אם אכלו והא דמוקי לה צפ' דס שחיטה (כריתות דף כג.) כלצ עוף משום דכלצ ענין קמני מתניתין דלינו עוצר עליו צין חי צין מצושל ומה שפירש צקונטרס דצצר הלצ אינו נאסר שהלצ חלק הוא ואינו צולע דהכי אמרינן בפסחים (דף עד:) על זר דשעי אומר ר"ת דאין לסמוך על זר דלעשות מעשה דחתיכה צעלמא הוא צפ' כילצ לולין (פסחים דף עד:) דהוה צעי למיפשט מיניה דאמרינן כצולעו כן פולטו מדקמני קורעו לאחר צשולו ודמי שאני לצ דשעי אבל למאי דמסיק דצולעו כן פולטו מו לא אמרי' דשעי ולא צלע וקורעו לאחר דמסיק דצולעו כן פולטו מו לא אמרי' דשעי ולא צלע וקורעו לאחר צשולו היינו לאחר צלייתו דשייך ציה כצולעו כן פולטו שהדס נופל לחוץ אבל בקדרה אסור ולא אמרינן דשעי ולא צלע:

אינו
לתת
שאר
החתיכות
בשלא
ניער
בתחלה
נראין
דברי
ר'
יהודה
בהא
מכלל
ד'
יהודה
מחמיר
טפי
ואפי'
ניער
כו'
מכלל
דרבנן
סברי
(א)
אפי'
ניער
בסוף
דפלט
ואפי'
כסה
בסוף
ולא
ניער
בתחלה
דבלע
ואפילו
כיסה
בסוף
ולא
כיסה
בתחלה
מותר
כיון
דלבסוף
נסחט
ממנו
האיסור
קסברי
אפשר
לסוחטו
מותר:
ורבי
יהודה
לטעמי'
מן
במינו
לא
בטיל.
כלומר
לפי
החתיכה
עצמה
נעשית
נבלה
ואוסרת
כל
החתיכות
כולן
לא
יתא
אסור
עד
שיתן
טעם
בחתיכות
כולן:
האי
מאי
אי
אמרת
בשלמא
רבנן
ד'
הכא
במין
ומינו
הכחל
קורעו
ומוציא
את
חלבו
לא
קרעו
אינו
עובר
עליו
(ז)
הכל
קורעו
ומוציא
את
דמו
י'
לא
קרעו
אינו
עובר
עליו:
גמ'
אמר

עין משפט ונר מצוה

א מ"י פ"ט מהלכות מאכלות אסורות הל' יב סמג לאוין קמא טוש"ע י"ד סי' 5 סעיף א:

א ב מ"י פ"ו מהל' מ"א הלכה ו ועי' בהשגות ובמ"מ סמג לאוין קמא טוש"ע י"ד סי' עב ס"א:

ב ג מ"י שם הל' ו י:

רבינו גרשום (המשך)

היינו דאמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא. כלומר בשלא ניער בתחילה אלא לבסוף (כלומר) דבלע ופלט לבסוף נסחט ממנו האיסור ואע"ג דלבסוף נסחט ממנו אסור דקסבר אפשר לסוחטו אסור ודברי חכמים בשניער מתחלה ועד סוף דלא בלע ולפיכך צריך שיתן טעם החלב שנפלט על החתיכה אחת בכל החתיכות ואם לא נתן טעם בכל החתיכות לא אמרינן חתיכה עצמה נעשית נבילה דלא הוה להון פגאי בבלוע איסורא אפשר אלא אי אמרת אפשר לסוחטו דברי הכל אסור כלומר דרבנן סבירא להו כר' יהודה דאפשר לסוחטו דאסור רבנן מאן דכר שמייהו לענין אפשר לסוחטו כיון דרבנן כו' יהודה סבירא להו לענין אפשר לסוחטו דאסור (ג)ודלא מירי במין ומינו אלא באפשר לסוחטו ניכא נראין דברי ר' יהודה בשלא ניער מתחלה אלא לבסוף ולא נראין דברי ר' יהודה כשניער מתחלה ועד סוף דלא בלעה החתיכה ולא נעשית בחתיכה של נבילה וה"ה לרבנן דלא פליגי באפשר לסוחטו אלא ודאי באפשר לסוחטו פליגי דפיכך אמר נראין דברי ר' יהודה בהא ודברי חכמים בהא: חבלא קורעו ומוציא את חלבו. כלומר לענין בישראל בפני עצמו:

א) צ"ל אפי' ניער בסוף ולא תחלה או כיסה בסוף ולא כיסה בתחלה אף דכבר נלע מתחלה מותר כיון דלבסוף וכו'.
ב) נראה דצ"ל ולא מיירי אלא צמין צמינו ולא באפשר לסוחטו.